

RINGERIKE KOMMUNE

Areal- og byplankontoret

Fylkesmannen i Oslo og Viken
Postboks 325

1502 MOSS

<i>Saksnr.</i> 14/1477-62	<i>Løpenr.</i> 32333/19	<i>Arkivkode</i> PLN 367	<i>Deres ref.</i>	<i>Dato</i> 10.07.2019
------------------------------	----------------------------	-----------------------------	-------------------	---------------------------

Anmodning om mekling for plansak med innsigelse fra SVV - 367 Områderegulering for Eggemoen Aviation & Technology Park

Ringerike kommune (kommunen) anmoder herved Fylkesmannen i Oslo og Viken (Fylkesmannen) om mekling med Statens vegvesen (SVV) for innsigelse i plansak 367 Områderegulering for Eggemoen Aviation & Technology Park (områdeplanen), jf. plan- og bygningsloven (pbl) § 5-6.

Oppstart av nevnte områdeplan var i 2011, og det har hele veien vært tett dialog med Statens vegvesen. Planen var til førstegangsbehandling med offentlig ettersyn 2014/2015, hvor SVV kom med innsigelser. Disse innsigelsene ble senere trukket i 2019, samtidig som ny innsigelse kom inn vedrørende byggegrense og avgrensning av korridor for E16 på bakgrunn av kommunedelplan for E16 Nymoen-Eggemoen.

Områdeplanen har siden 2015 vært satt på vent av SVV med bakgrunn i SVV sine krav om at videre arbeid med områdeplanen skulle avvete valg av trase for E16 Nymoen – Eggemoen. Vegkorridoren er nå valgt og fremgår av gjeldende kommunedelplan. SVV opprettholder imidlertid fortsatt sin innsigelse.

Kommunen har foreslått at korridor for E16 Nymoen - Eggemoen legges inn som en hensynssone for å sikre fremtidig fremføring. Dette var opprinnelig et forslaget fra SVV våren 2019. SVV har imidlertid endret sitt synspunkt, og fremsatt krav om at planavgrensningen til områdeplanen må reduseres samt at det reguleres inn utvidet byggegrense.

Det har siden 2011 vært gjort flere forsøk på dialog med SVV, og senere dialog for løsning av innsigelser. Det har underveis i prosessen dukket opp nye forhold fra SVV sin side. Kommunen og Eggemoen Utvikling AS (utbygger) har i en lengre prosess forsøkt å komme til løsning med SVV for å kunne vedta denne viktige områdereguleringen. Det har ikke lyktes å komme i mål med noen løsning, og kommunen opplever ikke å ha fått en akseptabel planmessig begrunnelse for innsigelsen.

Kommunen ser ingen annen utvei enn å sende saken til mekling, slik at utbygging og næringsutviklingen på Eggemoen kan fortsette.

Kort om Eggemoen Aviation & Technology Park

Eggemoen Aviation & Technology Park er svært viktig for næringsutvikling på Østlandet og i Ringerikeriksregionen. Området består i dag av høyteknologiske internasjonale industribedrifter og flyplass. Næringsområdet har et stort potensial og vil være industrielt og

teknologisk viktig nasjonalt og regionalt for utvikling av arbeidsplasser i fremtiden. Herunder for å bidra til å sikre industri i Norge, samt skape vekst på Østlandet og i Ringeriksregionen.

Det er har skjedd viktig utvikling på Eggemoen til tross stans i planarbeidet. Området har imidlertid enorme muligheter. For å sikre eksisterende arbeidsplasser og for å lykkes med videre utvikling er næringsparken, er kommunen nå avhengig av å få områdeplanen vedtatt. Det er politisk enighet om at området skal utvikles til næring. Kommunen anser det derfor som svært viktig å få vedtatt områdeplanen omgående.

Prosess

Eggemoen Utvikling AS (da Ola Tronrud AS) og Ringerike kommune inngikk samarbeidsavtale om regulering av Eggemoen gjennom områdeplan med vedtak i formannskapet 01.11.2011, sak 148/11.

Formannskapet vedtok oppstart av planarbeidet, samt høring og offentlig ettersyn av forslag til planprogram 17.01.2012, sak 13/12.

Planprogrammet ble fastsatt av formannskapet i møte 21.08.2012, sak 190/12.

Førstegangsbehandling i hovedutvalg for miljø og arealforvaltning var 10.11.2014, og vedtak om høring og offentlig ettersyn i Formannskapet den 18.11.2014. Begge vedtak var enstemmig.

Områdereguleringen ble sendt på høring og offentlig ettersyn den 26.11.2014 med frist den 20.01.2015.

Statens vegvesen kom med sin høringsuttalelse med innsigelse i brev datert 09.01.2015.

Det har siden innsigelsen pågått prosess vedrørende å finne en løsning, SVV og kommunen har pr. dags dato ikke kommet til løsning på innsigelse, det har også oppstått flere forhold som har gitt innsigelsen annen karakter.

Innsigelser fra Statens Vegvesen

Kommunen mottok innsigelse den 09.01.2015, innsigelsen besto av seks punkter.

1. Kapasitet i eksisterende kryss

Innsigelse på grunn av manglende dokumentasjon (trafikkanalyse) på vurdering av kapasitet i eksisterende kryss.

2. Kapasitet i planskilt kryssløsning

Innsigelse på grunn av manglende dokumentasjon på vurdering av kapasitet i framtidig planskilt kryssløsning.

3. Sikring av nødvendig riksvegnett i planen

Innsigelse begrunnet i manglende dokumentasjon på utforming av kryss med tilstrekkelig kapasitet, samt at planen ikke sikrer areal til nødvendig utbedringstiltak i kryss med E16 og på E16.

4. Utredning av nødvendige tiltak i tilgrensende vegnett jf. vedtatt planprogram

Innsigelse på grunn av manglende dokumentasjon jfr vedtatt planprogram.

5. Rekkefølgebestemmelse om utredning av kryss med E16

Innsigelse begrunnet i ugyldig planbestemmelse, samt at rekkefølgekravet knyttes opp mot ADT ut av krysset.

6. Konflikt mellom fremføring av eksisterende og ny E16 og flystripe og sikringssone for flystripe/taxebane.

Innsigelse på dette punktet begrunnet i manglende dokumentasjon og eventuell mangel på tiltak som sikrer framføring og trafikkavvikling på eksisterende og eventuell fremtidig E16.

I tillegg til de seks innsigelsespunktene er støy kommentert. Det er lagt inn forutsetning om at støyømfintlig bebyggelse legges utenfor gul støysone fra veien.

Ovennevnte innsigelser er senere avklart og trukket fra SVV. Høsten 2015 kom SVV med krav om at planarbeidet ble stanset frem til E16 Nymoen – Eggemoen var avklart. Etter avklaring av korridor har SVV imidlertid fremsatt ny «innsigelse» knyttet til planavgrensning og byggeforbudssoner.

Ringerike kommunes vurdering av innsigelsen

Hovedessensen i innsigelsen ligger på valg av vegtrase til ny E16 Nymoen - Eggemoen. Vegkorridoren ble valgt i 2018 – innsigelsen beror nå på en hensynssone/byggeforbudssone mellom områderegulering og arealer avsatt til ny E16. Dette forholdet har kommet frem underveis i prosessen.

Innsigelsespunktet etter brev mottatt 15.05.2019 beror på byggrense mot ny kommunedelplan for E16 og bestemmelser vedrørende kapasitet i eksisterende kryss ut på E16.

Innledningsvis kan det bemerkes at kommunen ikke kan se at SVV formelt har fremsatt en innsigelse om dette forholdet, jf. pbl. § 5-4.

Dersom SVV sitt krav er å anse som en formell innsigelse etter pbl. § 5-4, mener kommunen at innsigelsen ikke oppfyller vilkårene i bestemmelsen.

Bruk av innsigelse etter pbl. § 5-4 er direkte inngripen i det kommunale selvstyret og må derfor veies opp mot hensynet til lokal handlefrihet.

I rundskriv H-2/14 fremkommer det at «Det er viktig at det bare fremmes innsigelse der det er nødvendig å benytte dette virkemiddelet for å ivareta nasjonale og viktige regionale interesser eller andre interesser av stor samfunnsmessig betydning. Det må vurderes konkret i den enkelte saken om innsigelse faktisk er nødvendig, eller om det er tilstrekkelig å gi uttalelse med faglig råd og anbefalinger.»

SVV sitt overordnede mål, i denne saken er å ivareta muligheter for fremføring av E16 Nymoen – Eggemoen. Dette er også, sammen med vedtak av områdeplanen, et overordnet mål for Ringerike kommune. Partene er således ikke uenige i dette. Traseen for slik fremføring er i utgangspunktet ivaretatt gjennom gjeldende kommunedelplan.

Kommunen er av den klare oppfatning av at utbygger og kommunens forslag til løsning om å regulere korridor for E16 inn som en hensynssone i områdeplanen, vil ivareta de

interesser og hensyn som er viktige for å sikre fremføring av E16 Nymoen – Eggemoen. Hensynssonen vil sikre at det konkrete arealet ikke vil bli utbygd før trase for E16 Nymoen – Eggemoen er endelig avklart gjennom reguleringsplan.

Når det gjelder samfunnsmessig nytte, påpekes det fra kommunens side også at utvikling av et nasjonalt og regionalt viktig næringsområde har blitt satt på vent i flere år og at det samfunnsmessig fornuftige nå er å vedta områdeplanen slik kommunen foreslår. Dette vil bidra til muligheter for viktig ny næringsutvikling, samt sørge for å sikre fremføring av E16 Nymoen – Eggemoen.

Det må også legges vekt på de negative samfunnsmessige konsekvensene det har at utbygger påføres økonomiske tap, og at utviklingen av området hindres, i perioden områdeplanen er satt på vent.

Avgrensning av planen slik SVV krever, vil være negativt for kommunen og næringsområdet.

Det fremgår uttrykkelig av pbl. § 5-4 siste ledd at innsigelser skal begrunnes. Det skal i den forbindelse gis en konkret vurdering av områdeplanen og det må fremgå og utdypes hvilke konkrete forhold i denne saken som gjør det nødvendig å fremme innsigelse. Slik begrunnelse foreligger ikke i denne saken.

Ved manglende begrunnelse kan kommunen be om utdypelse av dette. Kommunen har gjentatte ganger etterspurt dette. SVV har gjennom prosessen på sin side har unnlatt å svare, alternativt lovnad om svar innen kort tid samtidig som slikt svar har uteblitt.

SVV har verken begrunnet sitt eget krav til løsning, eller gitt en begrunnelse til hvorfor de ikke godtar kommunens forslag.

Et uttalt argument fra SVV i enkelte møter, dog aldri brukt som skriftlig begrunnelse for innsigelsen, er at de ikke ønsker vedtak av den aktuelle områdeplanen med bakgrunn i at det kan påføre SVV større kostnader ved et eventuelt grunnerv. Dette skal bla. ha blitt uttalt i møte den 18. januar 2016, jf. møtereferat av 17.2.2016.

Til dette er å bemerke at det rettslige utgangspunktet er at erstatningen ved slikt grunnerv bestemmes ut ifra hva som ville ha vært påregnelig utnyttelse av arealet; altså hva området mest sannsynlig ville blitt regulert til dersom det offentlig ikke skulle ha overtatt eiendommen, men denne fortsatt skulle ha vært utnyttet av private, jf. ekspropriasjonerstatningsloven § 5, 2.ledd.

I denne saken er det slik kommunen ser det, udiskutabelt påregnelig at arealet ville bli regulert og utviklet til næring for det tilfellet at det ikke ble ervervet av SVV. Det vises her til at områdeplanen har vært til førstegangsbehandling og enstemmig ble sendt på høring, at utvikling av Eggemoen er Ringerike kommune sitt viktigste satsingsområde innen næringsutvikling m.m.

Vedtakelse av områdeplanen slik kommunen foreslår, vil mao. ikke påføre høyere kostnader ved grunnerv idet området skal erstattes som næringsareal.

Prosess og kommunikasjon

Mai 2011- nov. 2014 *Oppstart av planarbeidet med tidlig involvering av SVV, som deltok på møter sammen med kommunen, interessegrupper og utbygger. Dialogen i perioden bar preg av manglende, mangelfull eller ubegrunnet tilbakemelding fra SVV.*

20.04.2015 *Møte mellom kommunen, utbygger og SVV for å gi ny saksbehandler fra*

SVV status i saken.

- 27.04.2015 *Avholdt møte med tema: Planarbeider på Eggemoen – samferdsel. I møtet deltok det parter fra utbygger med konsulenter, SVV og kommunen. I møtet ble punkter i innsigelsen gjennomgått. Se vedlagt referat.*
- 24.6.2015 *Møte mellom kommunen, utbygger og SVV med tema; trafikk.*
- 29.06.2015 *Utbygger oversender ny dokumentasjon for forslag til rekkefølgebestemmelser. Bemerket at det ikke er mottatt konkret tilbakemelding på tidligere oversendelser, forventer at det nå gis klar tilbakemelding.*
- 09.07.2015 *SVV ber om at utbygger kommer med ny trafikkanalyse.*
- 16.9.2015 *Avholdt møte mellom kommunen, SVV og utbygger. Kommunen og utbygger får felles inntrykk av at SVV er klare for å konkludere rundt innsigelser/oversendt dokumentasjon. Enighet om at SVV kaller inn til møte med agenda om å avklare de ulike innsigelsespunktene.*
- 29.09.2015 *Utbygger oversender ny trafikkanalyse vedrørende trafikk i eksisterende kryss, vurdering av kapasitet og forslag til rekkefølgebestemmelser. Analysen og forslagene underkjennes senere av SVV uten noen faglig begrunnelse for dette.*
- 14.10.2015 *Avholdt møte på SVV kontorer i Drammen. Tema: E16. Flytting av kryss. I møtet deltok parter fra kommune, SVV (avd. sør og øst) og utbygger med konsulenter. Det gis signaler om endrede forhold rundt E16 i møtet, men ingen signaler om at planarbeidet må stanses. Det avtales at SVV skal gi tilbakemelding på revidert plankart, kapasitet i eksisterende kryss på E16 og forslag til rekkefølgebestemmelser senest i slutten av oktober 2015. Enigheten om tilbakemelding er ikke inntatt i referat fra SVV. Se vedlagt møtereferat.*
- 21.10.2015 *Ringerike kommune sender forespørsel til SVV angående forholdet mellom generelt planarbeid på Eggemoen og planarbeidet for E16 Nymoen – Eggemoen.*
- 26.10.2015 *SVV melder at de ikke vil kunne gi tilbakemelding ila oktober, men medio november 2015.*
- 28.10.2015 *Kommunen oversender brev med forslag til løsninger og ber SVV ta initiativ til dialog for å komme frem til enighet om løsning. Se vedlagt*

brev.

- 09.11.2015 *SVV sender brev der de opprettholder innsigelse, samt legger inn nye forhold vedrørende avklaring av nye E16. SVV anbefaler at det skal dispenseres fra gjeldene plan fremfor å vedta ny. Samt legge inn dele- og byggeforbudssone i 100 meters avstand fra eksisterende E16. Ber om at områdeplanen avventer avklaring for trase E16 Nymoen – Eggemoen. Gir ingen tilbakemelding på oversendt dokumentasjon. Se vedlagte brev.*
- 11.11.2015 *SVV svarer på kommunens brev av 9.11.2015, og ber om at reguleringsplaner på Eggemoen, inkl. områdeplanen stanses til trase for E16 er fastlagt.*
- 16.11.2015 *E-postkorrespondanse mellom utbygger og SVV. Se vedlagte kopier.*
- 08.12.2015 *Kommunen oversender brev, der det vises til avholdte møter, og brev fra SVV med opprettholdelse av innsigelse, samt kommunens oppfølging av innsigelsespunkter. Se vedlagt brev. Brevet blir ikke besvart fra SVV.*
- 18.01.2016 *Avholdes møte mellom kommunen og SVV, hvor det avtales videre prosess. SVV ønsker ikke at utbygger deltar. SVV viser til at å vedta planen med hensynssone vil kunne påføre prosjektet større kostnader enn dersom arealet er uregulert (LNF). Møtereferat ligger vedlagt, datert 17.02.2016.*
- 10.03.2016 *SVV sender brev og bekrefter at kommunen har svart ut innsigelsespunktene. SVV viser til hva som er nevnt i innsigelsesbrev punkt 7 som faglig råd- som en innsigelse, og at denne er løst. Se vedlagt brev.*
- 14.03.2016 *Kommunen sender brev til SVV, kommunen minner om en dialog som har vart i flere år, uten at spørsmål har blitt besvart. Kommunen ber SVV svare ut spørsmål. Se vedlagt brev.*
- 30.03.2016 *SVV sender brev og viser til tidligere møter og brev, SVV kommenterer ikke spørsmål slik kommunen forespør i brev datert 14.03.2016. Se vedlagt brev.*
- 12.04.2016 *Dialog mellom kommunalsjef Gunn Edvardsen og Anders Hagerup i SVV. Hagerup lover tilbakemelding. Tilbakemelding uteblir.*

- Mars – des.
2016 *Kommunen og utbygger er i løpende møter og dialog med Statens Vegvesen region Øst angående fremføring og trase for E16 Nymoen – Eggemoen.*
- Mai-des.2016 *Utbygger etterspør tilbakemelding SVV, Ringerike kommune melder at de fortsatt ikke har mottatt tilbakemelding.*
- 02.02.2017 *Det avholdes møte mellom kommunalsjefen i Ringerike kommune og SVV med bakgrunn i SVV sin manglende oppfølging og medvirkning i saken. SVV lover på nytt å komme med en snarlig tilbakemelding.*
- 25.10.2017 *SVV avlyser planlagt møte med Ringerike kommune.*
- 23.11.2017 *Det avholdes møte mellom Ringerike kommune og SVV. SVV fastholder at de ikke vil komme med noen tilbakemelding på innsigelsene før trase for E16 er valgt. Kommunen høres ikke med at innsigelsespunktene er forhold som ikke påvirkes av trasevalg.*
- 2015-2018 *I perioden har fra november 2015 kommunen og utbygger også hatt fokus rettet mot arbeidet med kommunedelplan for E16 Nymoen – Eggemoen. Herunder løsninger for fremføring og rask planprosess, samt dialog med Statens vegvesen region Øst*
- 25.10.2018 *Dialog mellom Ringerike kommune og SVV angående eventuelle møter og videre fremdrift.*
- 23.11.2018 *Kommunen sender brev til SVV og ber om dialogmøte. Dette på bakgrunn av fastsettelse av trase for ny E16 Nymoen –Eggemoen. Kommunen ber om at SVV trekker innsigelser, evt. presisere hvilke som fortsatt er gjeldene. Se vedlagt brev.*
- 12.12.2018 *SVV brev til kommunen om at SVV ikke trekker innsigelsen, SVV ber kommunen ferdigstille arbeidet med å løse innsigelsen, samt sende inn revidert planforslag. Se vedlagt brev.*
- 17.12.2018 *Møte avholdes i Drammen – ingen løsning, dog kom SVV med nye elementer i møtet. Se vedlagt referat.*
- 18.03.2019 *Epost fra SVV til assisterende rådmann/Ringerike kommune vedrørende status i pågående saker. Se vedlagt e-post.*
- 02.04.2019 *E-post fra Ringerike kommune til SVV med anmodning om at*

innsigelsene trekkes. Oversender samtidig plankart hvor korridor for E16 er lagt inn slik som etterspurt av SVV.

- 26.04.2019 *E-post fra SVV til Ringerike kommune hvor det fremgår at SVV ikke aksepterer områdeplanens planavgrensning. Trekker innsigelsen rundt eksisterende kryss på E16. Ønsker tilsendt samlet planforslag med bestemmelser.*
- 15.05.2019 *SVV brev til kommunen som at innsigelse opprettholdes med hensyn til dagens E16 og videre planlegging av ny E16 som innsigelsesgrunner. SVV ønsker revidert plan med innlagte byggegrense på 30 m fra kommunedelplan for ny E16 og en forutsetning om å ikke overgå 3.700 ÅDT basert på dagens kryssløsning. SVV presiserer også at de kun vil regulere nødvendig areal til veg og at regulering av eventuelt restareal mellom veg og næringsområdet må fremmes av kommune/utbygger. Se vedlagt brev.*
- 02.07.2019 *E-post fra SVV til ass. rådmann i Ringerike kommune hvor SVV fastholder at områdeplanen ikke kan vedtas slik at den berører areal for korridor til E16 Nymoen – Eggemoen. Krav til byggegrense er videre økt fra 30 til 50 meter. Se vedlagte e-post.*

Konklusjon

Om områdereguleringen skal endres i tråd med forhold fremsatt av SVV vil det bli liggende en stripe som blir uregulert, og vil kreve ny regulering når vegen er ferdigstilt. Kommunen anser det som samfunnsøkonomisk ugunstig å kjøre ny planprosess når den kan tas med i områdereguleringen som nå er i prosess. Kommunen kan videre ikke se at den løsning vi har foreslått ikke ivaretar fremtidig fremføring av E16 Nymoen – Eggemoen, da veien må reguleres innenfor gjeldende korridor og denne i sin helhet er lagt inn med utvidet hensynssone i områdeplanen.

Slik kommunen tolker grunnlag for SVV sitt krav om byggegrense (innsigelsen), er grunnlag for utregning av vederlag ved erverv av arealer til ny E16. Kommunen anser dette som et økonomisk forhold, som ikke bør legges til grunn for innsigelse til områdereguleringsplanen, ref. referat datert 17.02.2016.

Innsigelsespunkter fremsatt i høring og offentlig ettersyn anses som løst.

Med hilsen

Terje Dahlen
Assisterende rådmann

Åshild Lie

arealplanlegger

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten underskrift

Kopi:

Statens vegvesen Region Sør, Postboks 723 Stoa, 4808 ARENDAL

Statens Vegvesen region øst, c/o Statens vegvesen, 1502 MOSS

Statens vegvesen, region sør att/Rolf Helge Grønås, Postboks 723 Stoa, 4808 ARENDAL

Eggemoen utvikling AS att/Christine N. Mathiesen

Eggemoen utvikling AS v/Ola Tronrud

Vedlegg:

Brev RK, 14.03.2016

Brev RK, 08.12.2015

Brev RK, 23.11.2016

Brev RK, 28.10.2015

Brev SVV, 09.11.2015

Brev SVV, 10.03.2016

Brev SVV, 12.12.2018

Brev SVV, 15.05.2019

Brev SVV, 30.03.2016

E-post RK, 06.05.2019

E-post SVV, 02.07.2019

E-post SVV, 26.04.2019

Møtereferat, 14.10.2015

Møtereferat, 27.04.2015

Møtereferat, 18.01.2016

E-post SVV, 18.03.2019

E-post, SVV-UTB, 16.11.2015

Saksfremlegg - 1. gangs behandling

Plankart 2019

Protokoll HMA- 1. gangs behandling

Protokoll Formannskapet- 1. gangs behandling

På bakgrunn av vedleggsmengde kan ytterligere dokumentasjon ettersendes på forespørsel. Vedlagte er de dokumenter kommunen anser som mest vesentlige for å belyse prosessen med innsigelse frem til meklingsaken.